

การออกแบบและสร้าง เครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจชนิดฝังภายใน

นายครรชิต โขมพัตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๕

ISBN ๙๗๔-๕๖๑-๒๔๑-๓

007148

THE DESIGN AND CONSTRUCTION OF AN INTERNAL CARDIAC PACEMAKER

MR. KUNCHIT KHOMPATARA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ENGINEERING

DEPARTMENT OF ELECTRICAL ENGINEERING

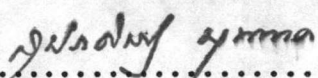
GRADUATE SCHOOL

CHULALONGKORN UNIVERSITY

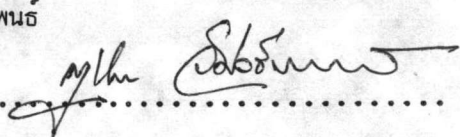
1982

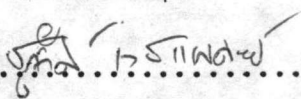
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบและสร้างเครื่องควบคุมจังหวะการเดิน ของหัวใจชนิดฝังภายใน
โดย	นายครรชิต โขมพิตร
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี ศรีไพพรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชูศักดิ์ เวชแพศย์

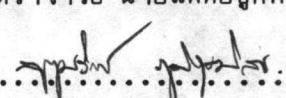
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

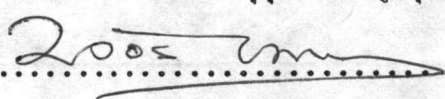

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤษดา วิศวธีรานนท์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชูศักดิ์ เวชแพศย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุขุมวิท ภูมิวุฒิสาร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงบังอร ชมเดช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี ศรีไพพรรณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบและสร้าง เครื่องควบคุม จังหวะการ เดิน ของหัวใจชนิดฝังภายใน
ชื่อผู้ผลิต	นายครรชิต โยมพัตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี ศรีไพพรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชูศักดิ์ เวชแพศย์
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า
ปีการศึกษา	๒๕๒๔

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการออกแบบและสร้าง เครื่องต้นแบบของ เครื่องควบคุมจังหวะการ เดินของหัวใจชนิดฝังภายในแบบให้อัตราเต้นคงที่ และแบบให้อัตราเต้น เมื่อต้องการ การวิจัย เครื่องแบบให้อัตราเต้นคงที่ เน้นหนักถึง เทคนิคต่าง ๆ ในการสร้าง การใช้วัสดุและอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หาซื้อได้ในประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้าง เครื่องควบคุมจังหวะการ เดินของหัวใจให้มีราคาถูก เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีรายได้น้อยมีโอกาสยึดชีวิตตัวเองได้ ได้ออกแบบ เครื่องควบคุมจังหวะการ เดินของหัวใจที่ปล่อยคลื่นไฟฟ้าออกมาถูกต้องและใช้พลังงานต่ำ ได้ทดลองนำ เครื่องที่สร้างไปใช้กับผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจโดยใช้ เครื่องชนิดติดภายนอกร่างกาย เป็นผลสำเร็จ ได้ใช้ก้อนกาวอีพ็อกซีแข็ง เคลือบด้วยอีลาสโตเมอร์ซิลิโคนขนาดเท่า เครื่องควบคุมจังหวะการ เดินของหัวใจไปผ่าตัดฝัง เข้าใต้ผิวหนังสุนัขทดลอง ผลการตรวจ เนื้อเยื่อด้วยกล้องจุลทรรศน์แสดงให้เห็นว่าสารที่ใช้ฝัง ไม่มีปฏิกิริยาที่เป็นอันตรายต่อสุนัขทดลอง

ในการวิจัย เครื่องแบบให้อัตราเต้น เมื่อต้องการ ได้สร้างและทดสอบวงจรต้นแบบในห้องปฏิบัติการ นำวงจรต้นแบบไปประกอบลงบนแผ่นวงจรพิมพ์ที่มีขนาด เล็กพอที่จะฝัง เข้าไปในร่างกายผู้ป่วยได้ จากผลการทดลองของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ เชื่อได้ว่าวงจรต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมา นี้สามารถนำไปใช้งานได้

Thesis Title	The design and construction of an internal cardiac pacemaker
Name	Mr. Kunchit Khompatara
Thesis Advisor	Assistant Professor Chatri Sripaipan, PhD.
Thesis Co-advisor	Professor Chusak Vejbaesya, MD., PhD.
Department	Electrical Engineering
Academic Year	1981

ABSTRACT

This thesis was the design and construction of fixed rate and demand type internal cardiac pacemaker prototypes. In the research on the fixed rate one, the emphasis was on the various construction techniques. Using the material and components that can be purchased in the country. The purpose was to build a low cost pacemaker so that low income patients might extend their lives. The pacemaker could generate proper waveforms and had low energy consumption. They have been successfully applied to patients externally. Pieces of epoxy adhesives coated with silicone elastomer which had the same size and shape as pacemakers were implanted subcutaneously in dogs. Histologic section of tissue revealed that the implanted material did not have any harmful effect.

In the research on the demand type pacemaker, a prototype ones has been built and tested in the laboratory. The whole circuit can be mounted on a printed circuit board small enough for implantation. From the results of the research, the author feels confident that the circuits developed can be actually used.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเอาใจใส่จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชาศรีศรีไพพรรณ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำและความรู้ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งสละเวลาคอยติดตามผลการวิจัย และชี้ข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขอย่างดียิ่งตลอดมา ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชูศักดิ์ เวชแพศย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมและสนับสนุนการวิจัยอย่างเต็มความสามารถ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง บังอร ชมเดช ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือในเรื่องสัตว์ทดลองและความรู้ทางสรีรวิทยา นายแพทย์ธาดา ชากร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโรคทรวงอก และรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ปรีณญา สากิยลักษณ์ โรงพยาบาลศิริราช ที่กรุณาให้ข้อมูล สถิติ และสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬา ที่ให้การดูแลสุนัขทดลองตลอดระยะเวลาของการทำวิจัยนี้ รวมทั้งผู้ร่วมงานทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตารางประกอบ.....	ฉ
สารบัญรูปประกอบ.....	ช
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
บทที่ ๒ กายวิภาคและสรีรวิทยาของหัวใจที่เป็นพื้นฐานของการนำเอาเครื่องควบคุม จังหวะการเต้นของหัวใจไปใช้งาน.....	๗
๒.๑ การทำงานของระบบการไหลเวียนเลือด.....	๗
๒.๑.๑ Systemic circulation.....	๗
๒.๑.๒ Pulmonary circulation.....	๗
๒.๒ โครงสร้างของหัวใจ.....	๙
๒.๒.๑ เอเทรียมขวา.....	๙
๒.๒.๒ เวนทริเคิลขวา.....	๑๑
๒.๒.๓ เอเทรียมซ้าย.....	๑๑
๒.๒.๔ เวนทริเคิลซ้าย.....	๑๑
๒.๓ ระบบสื่อน้ำ.....	๑๒
๒.๓.๑ Sinoatrial node (S.A.node).....	๑๓
๒.๓.๒ Atrioventricular node (A-V node).....	๑๓
๒.๓.๓ AV Bundle (Bundle of His).....	๑๓
๒.๓.๔ Bundle Branch.....	๑๓
๒.๓.๕ Purkinje Fiber.....	๑๓
๒.๔ การนำพลังไฟฟ้าของเซลล์.....	๑๓
๒.๕ การนำพลังไฟฟ้าของระบบสื่อน้ำ.....	๑๖

สารบัญ (ต่อ)

	๒.๖ สมมุติฐาน เบื้องต้นการนำคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบแทนพลังกระทบ.....	๒๑
บทที่ ๓	ลักษณะโครงสร้างองค์ประกอบและการใช้งานของ เครื่องควบคุมจังหวะการ	
	เต้นของหัวใจชนิดฝังภายใน.....	๒๒
	๓.๑ การแบ่ง เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจ.....	๒๒
	๓.๑.๑ เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจที่แบ่งตามชนิดการใช้	
	งาน.....	๒๒
	๓.๑.๑.๑ ชนิดติดภายนอกร่างกายผู้ป่วย.....	๒๒
	๓.๑.๑.๒ ชนิดฝังภายในร่างกายผู้ป่วย.....	๒๓
	๓.๑.๒ เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจที่แบ่งตามระยะเวลา	
	การใช้งาน.....	๒๓
	๓.๑.๒.๑ แบบใช้ในระยะสั้น.....	๒๓
	๓.๑.๒.๒ แบบใช้ระยะยาว.....	๒๔
	๓.๑.๓ เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจที่แบ่งตามระบบการ	
	ทำงาน.....	๒๔
	๓.๒ ระบบของ เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจชนิดฝังภายในร่าง	
	กายในปัจจุบัน.....	๒๖
	๓.๒.๑ เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจแบบให้อัตรา เต้นคงที่	
	๓.๒.๒ เครื่องควบคุมจังหวะการ เต้นของหัวใจแบบให้อัตรา เต้น เมื่อ	
	ต้องการ.....	๒๘
	๓.๒.๒.๑ P-wave Inhibited Demand Pacemaker	
	(VVI).....	๒๘
	๓.๒.๒.๒ P-wave Triggered Demand Pacemaker	
	(VDT).....	๓๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๓.๒.๒.๓	Atrial Inhibited Demand Pacemaker (AAI).....	๓๓
๓.๒.๒.๔	A-V Sequential Demand Pacemaker (DVI).....	๓๓
๓.๒.๒.๕	Fully Automatic Demand Pacemaker (DDD).....	๓๔
๓.๓	ลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจแบบให้อัตราเต้นคงที่.....	๓๖
๓.๔	ลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจแบบให้อัตราเต้นเมื่อต้องการ.....	๓๗
๓.๕	องค์ประกอบของ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจชนิดฝังภายใน.....	๓๗
๓.๕.๑	วงจรกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบใน เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ.....	๔๑
๓.๕.๒	สายต่อ.....	๔๒
๓.๕.๓	อีเล็กโตรด.....	๔๕
๓.๕.๔	แหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า.....	๕๑
บทที่ ๔	การออกแบบ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจชนิดฝังภายใน.....	๕๓
๔.๑	เป้าหมายของการสร้าง เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจชนิดฝังภายในแบบให้อัตราเต้นคงที่.....	๕๓
๔.๑.๑	แหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า.....	๕๔
๔.๑.๒	วงจรกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๕๖
๔.๑.๒.๑	การออกแบบกระแสไบแอสของ LM 4250 Programmable OP-Amp.....	๕๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๔.๑.๒.๒ การออกแบบวงจรกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ...	๕๔
๔.๑.๓ การออกแบบภาคขับเอาต์พุท.....	๖๖
๔.๒ เป้าหมายของการสร้างเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจชนิดฝัง ภายในแบบให้อัตราเดินเมื่อต้องการ	๖๔
๔.๒.๑ ภาคกรองความถี่วิทยุ.....	๗๒
๔.๒.๒ ภาควงจรขลิบสัญญาณ.....	๗๓
๔.๒.๓ ภาคป้องกันดีฟบริลเลเตอร์.....	๗๔
๔.๒.๔ ภาคกรองความถี่สูงผ่าน.....	๘๐
๔.๒.๕ ภาคกรองความถี่ต่ำผ่าน.....	๘๔
๔.๒.๖ ภาคขยายกลับเฟส.....	๘๖
๔.๒.๗ ภาคโมโนสเตเบิล มีลติไวเบรเตอร์ ๔๐๐ มิลลิวินาที.....	๘๙
๔.๒.๘ ภาคควบคุมเวลา และกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๙๔
๔.๒.๙ ภาคขับเอาต์พุท.....	๑๐๓
๔.๒.๑๐ ภาคแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า.....	๑๐๕
บทที่ ๕ การสร้าง ทดสอบ และผลการทดลองเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจ	๑๐๘
๕.๑ การสร้าง ทดสอบ และผลการทดลองเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของ หัวใจแบบให้อัตราเดินคงที่.....	๑๐๘
๕.๑.๑ ผลการทดสอบวัดลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรในห้อง ปฏิบัติการ.....	๑๐๘
๕.๑.๒ การสร้างเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจแบบให้อัตรา เดินคงที่ต้นแบบ.....	๑๑๒
๕.๑.๓ ผลการทดสอบวัดลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรใน สภาพแวดล้อมจริง.....	๑๑๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๕.๑.๓.๑ ผลการทดสอบวัดอัตราการปล่อยคลื่นไฟฟ้า ช่วงแคบและช่วงกว้างของคลื่นไฟฟ้า เอท ทุกในอุณหภูมิต่างๆ (๓๐° ซ ถึง ๔๕° ซ) . . .	๑๑๗
๕.๑.๓.๒ ผลการทดสอบวัดอัตราการปล่อยคลื่นไฟฟ้า ช่วงแคบและช่วงกว้างของคลื่นไฟฟ้า เอท ทุกในอุณหภูมิ ๓๗ องศาเซลเซียส คงที่ . .	๑๑๘
๕.๑.๓.๓ การทดสอบหาอายุการใช้งานของแหล่งจ่าย กำลังไฟฟ้าที่ใช้ในวงจรเครื่องควบคุมจังหวะ การเต้นของหัวใจ	๑๒๑
๕.๑.๓.๔ ผลการทดสอบ เปรียบเทียบอายุการใช้งาน ของแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า เมื่อทำการบัดกรี และไม่บัดกรีขั้ว เซล เมอคิวรี่	๑๒๓
๕.๑.๓.๕ ผลการทดสอบในห้องปฏิบัติการ เพื่อหาการ เปลี่ยนแปลงลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้า ของวงจร เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของ หัวใจเมื่อแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้าเปลี่ยนแปลง	๑๒๕
๕.๑.๔ ผลการทดสอบ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจกับ ผู้ป่วย	๑๒๗
๕.๑.๕ ผลการทดสอบทางสรีรวิทยา โดยการฝังสารแปลกปลอม เข้าใต้ผิวหนังสุนัขทดลอง	๑๓๖
๕.๑.๕.๑ ผลการตรวจสอบสภาพของสารแปลกปลอม โดยทั่วไป	๑๔๐
๕.๑.๕.๒ ผลการตรวจสอบ เนื้อเยื่อหลังการผ่าตัดเอา สารแปลกปลอมออก	๑๔๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๕.๒ ผลการทดสอบและสร้างวงจรต้นแบบบนแผ่นวงจรพิมพ์ของ เครื่อง
ควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจชนิดฝังภายในแบบให้อัตราเต้น
เมื่อต้องการ..... ๑๔๒

๕.๒.๑ ผลการทดลองตัวกรองความถี่สูงผ่าน..... ๑๔๒

๕.๒.๒ ผลการทดลองตัวกรองความถี่ต่ำผ่าน..... ๑๔๒

๕.๒.๓ ผลการทดลองหาความถี่ตอบสนองของวงจร เมื่อต่อวง
จรตัวกรองความถี่สูงผ่าน วงจรตัวกรองความถี่ต่ำผ่าน
และวงจรขยายกลับ เฟส เข้าด้วยกัน..... ๑๔๔

๕.๒.๔ ผลการทดลองวงจรกรองความถี่วิหุ..... ๑๔๖

๕.๒.๕ ผลการทดลองวัคกระแส Pacing และกระแส Inhi-
bited..... ๑๔๗

๕.๒.๖ ผลการวัดลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรต้นแบบ..... ๑๕๑

๕.๒.๗ ผลการวัดลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรต้นแบบ
เมื่ออุณหภูมิ เปลี่ยนแปลง..... ๑๕๒

๕.๒.๘ ผลการวัดลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรต้นแบบ
กรณีใช้แม่เหล็กทดสอบ เมื่ออุณหภูมิ เปลี่ยนแปลง..... ๑๕๖

๕.๒.๙ ผลการทดลองวัดลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจร
ต้นแบบ เมื่อแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า เปลี่ยน
แปลง..... ๑๕๗

๕.๒.๑๐ ผลการบันทึกรูปร่างของสัญญาณที่ตำแหน่งต่าง ๆ ของวง
จรต้นแบบ..... ๑๖๐

๕.๒.๑๑ การสร้างวงจรต้นแบบบนแผ่นวงจรพิมพ์หน้าเดียว..... ๑๖๙

บทที่ ๖

บทสรุปและข้อ เสนอแนะ

๑๗๑

๖.๑

บทสรุป.....

๑๗๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๖.๒ ข้อ เสนอแนะ	๑๗๓
เอกสารอ้างอิง	๑๗๖
ภาคผนวก ก.	๑๘๐
ภาคผนวก ข.	๑๘๕
ภาคผนวก ค.	๑๘๑
ภาคผนวก ง.	๑๘๕
ประวัติ	๑๘๗

สารบัญตารางประกอบ

	หน้า
ตารางที่ ๑.๒	๒
แสดงสถิติแบบเครื่อง (ก) และลักษณะการใช้สายต่อ (ข) ของเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจชนิดฝังภายในในประเทศไทย (พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๒๓).....	๒
๓.๕	๓๗
แสดงการเปรียบเทียบลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ แบบให้อัตราเต้นคงที่.....	๓๗
๓.๖	๓๙
แสดงการเปรียบเทียบลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ แบบให้อัตราเต้นเมื่อต้องการรุ่นต่าง ๆ	๓๙
๓.๑๘	๕๒
แสดงการเปรียบเทียบลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะของ เซลเมอคิวรีและ เซลลิเทียม	๕๒
๔.๒๕	๘๐
ตารางค่าคงที่ของซีเนอร์ไดโอด บริษัท Motorola.....	๘๐
๕.๒	๑๑๐
ลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ แบบให้อัตราเต้นคงที่.....	๑๑๐
๕.๔๒	๑๕๓
ตารางเปรียบเทียบลักษณะและคุณสมบัติทางไฟฟ้าของวงจรต้นแบบ กับเครื่องรุ่นต่าง ๆ ที่มีจำหน่ายในประเทศไทย...	๑๕๓

สารบัญรูปประกอบ

	หน้า
รูป ๑.๑	๒
สถิติผู้ป่วยจากโรงพยาบาลราชวิถี,ศิริราช,โรคทรวงอก,จุฬา,พระมงกุฎ, ภูมิพล ได้รับการผ่าตัดฝังเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจชนิดฝัง ภายใน ในประเทศไทย (พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๒๓).....	
๒.๑	๘
แสดงระบบการไหลเวียนเลือด.....	
๒.๒	๑๐
(ก) ลักษณะโครงสร้างภายในหัวใจและหลอดเลือด.....	
(ข) ลักษณะภายในของหัวใจและลิ้นหัวใจรวมทั้งหลอดเลือด.....	๑๐
๒.๓	๑๒
ระบบสี่อนำของหัวใจ.....	
๒.๔	๑๕
ภาคตัดขวางของ เซลล์ชนิดพัก เซลล์อยู่ในสภาวะโปลาไรซ์.....	
๒.๕	๑๕
ภาคตัดขวางของ เซลล์ชนิดทำงาน เซลล์อยู่ในสภาวะดีโปลาไรซ์.....	
๒.๖	๑๗
แสดงการเปลี่ยนแปลงแรงดันไฟฟ้าที่ส่วนต่าง ๆ ของหัวใจ.....	
๒.๗	๑๘
(ก) การเปลี่ยนแปลงแรงดันไฟฟ้าภายในเซลล์เวเนทรีเซลล์.....	
(ข) การเปลี่ยนแปลงแรงดันไฟฟ้าของเซลล์หัวใจทั้งหมดบันทึกจากผิวผนัง..	๑๘
๒.๘	๒๐
แสดงการแพร่กระจายคลื่นกระทบจากS.A.node สู่กล้ามเนื้อเนื้อเวเนทรีเซลล์ โดยผ่านระบบสี่อนำ.....	
๓.๑	๒๔
ภาคคลื่นไฟฟ้าหัวใจแสดงรายละเอียดของส่วนต่าง ๆ.....	
๓.๒	๓๑
แสดงผังของจังหวะเวลาการทำงานของเครื่องแบบ VVI.....	
๓.๓	๓๒
แสดงบล็อกไดอะแกรมการทำงานของ P-wave Triggered Demand Pacemaker.....	
๓.๔	๓๕
แสดงการทำงานของเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจแบบให้อัตราเต้น เมื่อต้องการแบบต่าง ๆ (VVI,AAI ,VDT/I,DVI และDDD)	
๓.๗	๔๑
คลื่นไฟฟ้าช่วงแคบที่ปล่อยออกมาจากวงจรถ้าเปิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	
๓.๘	๔๑
วงจรถ้าพื้นฐานของวงจรถ้าเปิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	
๓.๙	๔๓
ปลายสายต่อที่พัฒนาให้ยึดกับหัวใจได้แน่นแบบต่าง ๆ.....	
๓.๑๐	๔๔
แสดงการผ่าตัดสอดสายต่อเข้าไปยังเอ็นโคคาเดียม.....	

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

	หน้า
รูป ต.๑๑	๔๖
ต.๑๒	๔๗
ต.๑๓	๔๗
ต.๑๔	๔๘
ต.๑๕	๔๙
ต.๑๖	๕๐
ต.๑๗	๕๑
๔.๑	๕๔
๔.๒	๕๕
๔.๓	๕๖
๔.๔	๕๘
๔.๕	๕๙
๔.๖	๖๐
๔.๗	๖๑
๔.๘	๖๒

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

	หน้า	
รูป ๔.๘	รูปร่างของคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบจากเอาทพุทของวงจรกำเน็ดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๖๓
๔.๑๐	แสดงฝั่งจังหวะเวลาของคลื่นไฟฟ้าจากเอาทพุทและแรงดันไฟฟ้าที่ตัวเก็บประจุ C_1	๖๔
๔.๑๑	วงจรมบรูณ์ของวงจรกำเน็ดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๖๕
๔.๑๒	วงจรภาคขับเอาทพุท.....	๖๖
๔.๑๓	วงจรมบรูณ์ของภาคขับเอาทพุท.....	๖๘
๔.๑๔	วงจรมบรูณ์ของเครื่องควบคุมจังหวะการเต็นของหัวใจแบบให้อัตราเต็นคงที่.....	๖๘
๔.๑๕	ฝั่งวงจรของเครื่องควบคุมจังหวะการเต็นของหัวใจแบบให้อัตราเต็นเมื่อต้องการ.....	๗๐
๔.๑๖	วงจรกรองความถี่วิทยุ.....	๗๒
๔.๑๗	วงจรมบรูณ์กรองความถี่วิทยุ ความถี่คคอป ๕๐ กิโลเฮิทย.....	๗๓
๔.๑๘	วงจรขลิบสัญญาณ.....	๗๔
๔.๑๙	การใช้ซีเนอร์ไดโอดป้องกันเครื่องควบคุมจังหวะการเต็นของหัวใจเสียหายจากการใช้เครื่องตีฟบริลเลเตอร์.....	๗๕
๔.๒๐	วงจรมบรูณ์ในการใช้เครื่องตีฟบริลเลเตอร์กระตุ้นผ่านทรวงอกเข้าสู่หัวใจ.....	๗๖
๔.๒๑	ลักษณะการใช้ซีเนอร์ไดโอดป้องกันสัญญาณจากเครื่องตีฟบริลเลเตอร์.....	๗๗
๔.๒๒	การจำลองคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบที่ใช้ทดสอบวงจรป้องกันตีฟบริลเลเตอร์.....	๗๘
๔.๒๓	การยบวงจรมบรูณ์เครื่องตีฟบริลเลเตอร์โดยทฤษฎีเดเวนิ.....	๗๘
๔.๒๔	การต่อวงจรมบรูณ์เครื่องตีฟบริลเลเตอร์เข้ากับวงจรเต็นแบบของเครื่องควบคุมจังหวะการเต็นของหัวใจ.....	๗๙
๔.๒๖	รูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจและขนาดของคลื่นไฟฟ้าหัวใจ PQRST-wave.....	๘๑

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

	หน้า
รูป ๔.๒๗ วงจรตัวกรองความถี่สูงผ่าน 3 dB ripple order 3 Chebyshev	๔๑
๔.๒๘ วงจรตัวกรองความถี่สูงผ่าน Normalized 1Ω และ $w=1$ radian/sec.....	๔๓
๔.๒๙ วงจรสมบรูณ์ตัวกรองความถี่สูงผ่าน 3 dB ripple order 3 Chebyshev $f_c = 8 H_z$	๔๔
๔.๓๐ วงจรตัวกรองความถี่ต่ำผ่าน 3 dB ripple order 3 Chebyshev.	๔๕
๔.๓๑ วงจรตัวกรองความถี่ต่ำผ่าน Normalized 1Ω และ $w=1$ radian/sec.....	๔๖
๔.๓๒ วงจรสมบรูณ์ตัวกรองความถี่ต่ำผ่าน 3 dB ripple order 3 Chebyshev $f_c = 30 H_z$	๔๗
๔.๓๓ วงจรขยายสัญญาณไฟฟ้าสลับแบบกลับเฟส.....	๔๗
๔.๓๔ วงจรสมบรูณ์ขยายกลับเฟส.....	๔๘
๔.๓๕ วงจรโมโนสเตเบิล มัลติไวเบรเตอร์ ที่ใช้ในการออกแบบและรูปร่างของสัญญาณที่จุดต่าง ๆ.....	๕๐
๔.๓๖ วงจร RC ดิฟเฟอเรนเชียล ให้ $T = ๑๐$ มิลลิวินาที.....	๕๑
๔.๓๗ วงจรสมบรูณ์โมโนสเตเบิล มัลติไวเบรเตอร์ ๔๐๐ มิลลิวินาที.....	๕๒
๔.๓๘ วงจรสมบรูณ์โมโนสเตเบิล มัลติไวเบรเตอร์ ๔๐๐ มิลลิวินาที ที่ปรับความไวของสัญญาณขาเข้า ๑.๕ และ ๒ โวลต์.....	๕๓
๔.๓๙ วงจรกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๕๔
๔.๔๐ แรงดันไฟฟ้าที่เอาต์พุตและตัวเก็บประจุ C_1	๕๕
๔.๔๑ วงจรสมบรูณ์กำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๕๗
๔.๔๒ วงจรควบคุมเวลาและวงจรถูกกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ.....	๕๘
๔.๔๓ การใช้ Q_1 และ Z.D. ทำหน้าที่สวิทช์ และรักษาระดับแรงดันไฟฟ้าที่ตัวเก็บประจุให้คาบประจุที่ -๑.๕ โวลต์.....	๕๙

สารบัญรูปประกอบ(ต่อ)

	หน้า	
รูป ๔.๔๔	ผังจังหวะเวลาในการนำสัญญาณจากวงจรโมโนสเตเบิล มัลติไวเบรเตอร์ มาเซทให้ทรานซิสเตอร์ Q_1 นำกระแส.....	๑๐๐
๔.๔๕	วงจรดีฟเฟอเรนเชียล ดัดแปลงสัญญาณจากวงจรโมโนสเตเบิล มัลติไวเบรเตอร์.....	๑๐๐
๔.๔๖	แสดงสภาพของวงจรไบแอส Q_1 ขณะไม่นำกระแส.....	๑๐๑
๔.๔๗	วงจรมบวมของภาคควบคุมเวลาและกำเนิดคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบ....	๑๐๒
๔.๔๘	ผังวงจรและผังจังหวะเวลาของภาคขับเอาที่พุท.....	๑๐๓
๔.๔๙	วงจรภาคขับเอาที่พุท.....	๑๐๔
๔.๕๐	วงจรมบวมภาคขับเอาที่พุท.....	๑๐๖
๔.๕๑	วงจรภาคแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า ± ๓.๔ โวลต์.....	๑๐๖
๔.๕๒	วงจรต้นแบบของเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจแบบให้อัตราการเดินเมื่อต้องการ.....	๑๐๘
๕.๑	วงจรเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจแบบให้อัตราการเดินคงที่ ที่ได้ออกแบบไว้ในบทที่ ๔.....	๑๑๐
๕.๓	แรงดันไฟฟ้าที่จุดต่าง ๆ ในวงจรเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจ แบบให้อัตราการเดินคงที่.....	๑๑๑
๕.๔	วงจรมบวมของวงจรเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจแบบให้อัตราการเดินคงที่.....	๑๑๒
๕.๕	ที่ใส่แบตเตอรี่ ขนาด ๔ ก้อน ในเครื่องควบคุมจังหวะการเดินของหัวใจ แบบให้อัตราการเดินคงที่.....	๑๑๓
๕.๖	รายละเอียดแบบแปลนการออกแบบขั้วต่อของสายต่อ ซึ่งประกอบด้วยขั้วต่อโลหะ (๑) แหวนยาง (๒) น็อตยึดสายต่อ (๓) และน็อตปิดขั้วต่อ (๔).....	๑๑๔
๕.๗	แบบแปลนชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่จะนำมาประกอบเป็นเครื่องควบคุมจังหวะ	

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

	หน้า
	๑๑๕
รูป ๕.๘	๑๑๖
๕.๘	๑๑๗
๕.๑๐	๑๑๗
๕.๑๑	๑๑๘
๕.๑๒	๑๑๘
๕.๑๓	๑๒๐
๕.๑๔	๑๒๐
๕.๑๕	๑๒๑
๕.๑๖	๑๒๒
๕.๑๗	๑๒๒
๕.๑๘	๑๒๓
๕.๑๙	๑๒๓

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

		หน้า
	ที่ไหลออกจากเซลล์เมอคิวรี.....	๑๒๔
รูป ๕.๒๐	กราฟแสดงการเปรียบเทียบอายุการใช้งานของ เซลล์เมอคิวรีกับแรงดันไฟฟ้าตกคร่อม เซลล์เมอคิวรี.....	๑๒๔
๕.๒๑	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการผลิตคลื่นไฟฟ้าช่วงแคบกับแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลง.....	๑๒๖
๕.๒๒	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงช่วงกว้างของคลื่นไฟฟ้าเอาท์พุทกับแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า.....	๑๒๖
๕.๒๓	ผู้ป่วยชายอายุ ๔๐ ปี ขณะกำลังทดลองใช้ เครื่องต้นแบบ.....	๑๒๗
๕.๒๔	รูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจ แบบ Bipolar Limb Lead (L1-L3) ของผู้ป่วยชายอายุ ๔๐ ปี ที่ใช้ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจต้นแบบ.....	๑๒๘
๕.๒๕	รูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจ แบบ Unipolar Limb Lead (AVR,AVL,AVF) ของผู้ป่วยชายอายุ ๔๐ ปี ที่ใช้ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจต้นแบบ.....	๑๓๐
๕.๒๖	รูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจ แบบ Unipolar Chest Lead (V1-V6) ของผู้ป่วยชายอายุ ๔๐ ปี ที่ใช้ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจต้นแบบ.....	๑๓๒
๕.๒๗	ผู้ป่วยหญิงอายุ ๖๐ ปี ขณะกำลังทดสอบใช้ เครื่องต้นแบบ.....	๑๓๓
๕.๒๘	รูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจของผู้ป่วยหญิงอายุ ๖๐ ปี ก่อนใส่ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจต้นแบบ.....	๑๓๔
๕.๒๙	รูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจของผู้ป่วยหญิงอายุ ๖๐ ปี หลังจากทดลองใช้ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจต้นแบบ.....	๑๓๖
๕.๓๐	สุนัขที่ใช้ในการทดลองฝังสารแปลกปลอม เข้าไปได้ผิวหนัง.....	๑๓๗
๕.๓๑	ขณะผ่าตัดสุนัขทดลอง โดยแหวกหนังสุนัขให้กว้างเพื่อใส่สารแปลก	

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

		หน้า
	ปลอม เข้าใต้ผิวหนัง	๑๓๘
รูป ๕.๓๒	นำสารแปลกปลอมใส่ เข้าใต้ผิวหนังสุนัขทดลอง	๑๓๘
๕.๓๓	ลักษณะบาดแผลหลังจากผ่าตัดใส่สารแปลกปลอมใต้ผิวหนังสุนัขทดลอง	๑๓๙
๕.๓๔	ใส่เสื้อแจ็กเก็ตให้สุนัขทดลอง หลังการผ่าตัดเพื่อรักษาความสะอาด.	๑๓๙
๕.๓๕	วงจรต้นแบบของ เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจแบบให้อัตรา เต้นเมื่อต้องการ	๑๔๓
๕.๓๖	กราฟแสดงผลความถี่ตอบสนองของวงจรตัวกรองความถี่สูงผ่าน เป็น เดซิเบล (อัตราขยายทางแรงดันไฟฟ้า เป็น เดซิ เบลกับความถี่).	๑๔๔
๕.๓๗	กราฟแสดงผลความถี่ตอบสนองของวงจรตัวกรองความถี่ต่ำผ่าน เป็น เดซิเบล (อัตราขยายทางแรงดันไฟฟ้า เป็น เดซิ เบลกับความถี่).	๑๔๕
๕.๓๘	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราขยายทางแรงดันไฟฟ้า เป็น เดซิเบลกับความถี่ เมื่อต่อวงจรตัวกรองความถี่สูงผ่าน วงจรตัวกรอง ความถี่ต่ำผ่านและวงจรขยายกลับเฟสเข้าด้วยกัน	๑๔๖
๕.๓๙	กราฟแสดงผลความถี่ตอบสนองของวงจรกรองความถี่วิหตุ เป็น เดซิ เบล (อัตราขยายทางแรงดันไฟฟ้า เป็น เดซิ เบลกับความถี่)	๑๔๗
๕.๔๐	วิธีการวัดกระแส Inhibited ในวงจรต้นแบบของ เครื่องควบคุมจังหวะ การเต้นของหัวใจแบบให้อัตราเต้น เมื่อต้องการ	๑๔๘
๕.๔๑	วิธีการวัดกระแส Pacing ในวงจรต้นแบบของ เครื่องควบคุม จังหวะ การเต้นของหัวใจแบบให้อัตราเต้น เมื่อต้องการ	๑๔๙
๕.๔๓	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการปล่อยคลื่นไฟฟ้า เอาท์พุทกับ อุณหภูมิตี่เปลี่ยนแปลงในวงจรต้นแบบ	๑๕๕
๕.๔๔	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างช่วงกว้างของคลื่นไฟฟ้า เอาท์พุทกับ อุณหภูมิตี่เปลี่ยนแปลงในวงจรต้นแบบ	๑๕๖
๕.๔๕	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการปล่อยคลื่นไฟฟ้า เอาท์พุทกับ	

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

	หน้า
	๑๕๘
รูป ๕.๔๖	๑๕๘
๕.๔๗	๑๕๘
๕.๔๘	๑๕๘
๕.๔๙	๑๖๑
๕.๕๐	๑๖๐
๕.๕๑	๑๖๒
๕.๕๒	๑๖๓
๕.๕๓	๑๖๔
๕.๕๔	๑๖๔

สารบัญรูปประกอบ (ต่อ)

	หน้า
	๑๖๕
รูป ๕.๕๕	๑๖๖
๕.๕๖	๑๖๗
๕.๕๗	๑๖๘
๕.๕๘	๑๖๙
๕.๕๙	๑๗๐